

ЕТИЧНИЙ КОДЕКС МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ УКРАЇНИ

**Головна медична сестра
КЗ "Дніпропетровська обласна клінічна
лікарня імені І.І. Мечникова"
ШУЛЬГІНА Н.Ф.**

Медицина — стовбур дерева, а її спеціальності — окремі гілки, але коли гілка сягає розмірів цілого дерева, то вона здобуває право на самотійне існування

Ця гілка — сестринська справа, що виділяється із системи медичної освіти в окрему медсестринську науку

Етико-нормативні документи:

1

Статус Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я (1946)

2

Лісабонська Декларація про права пацієнта (1981, 1995)

3

Європейський Кодекс медичної етики (1987)

4

Венеціанська Декларація з медичної освіти (1991)

5

Етичний Кодекс професійної етики Міжнародної Ради медсестер (1973)

6

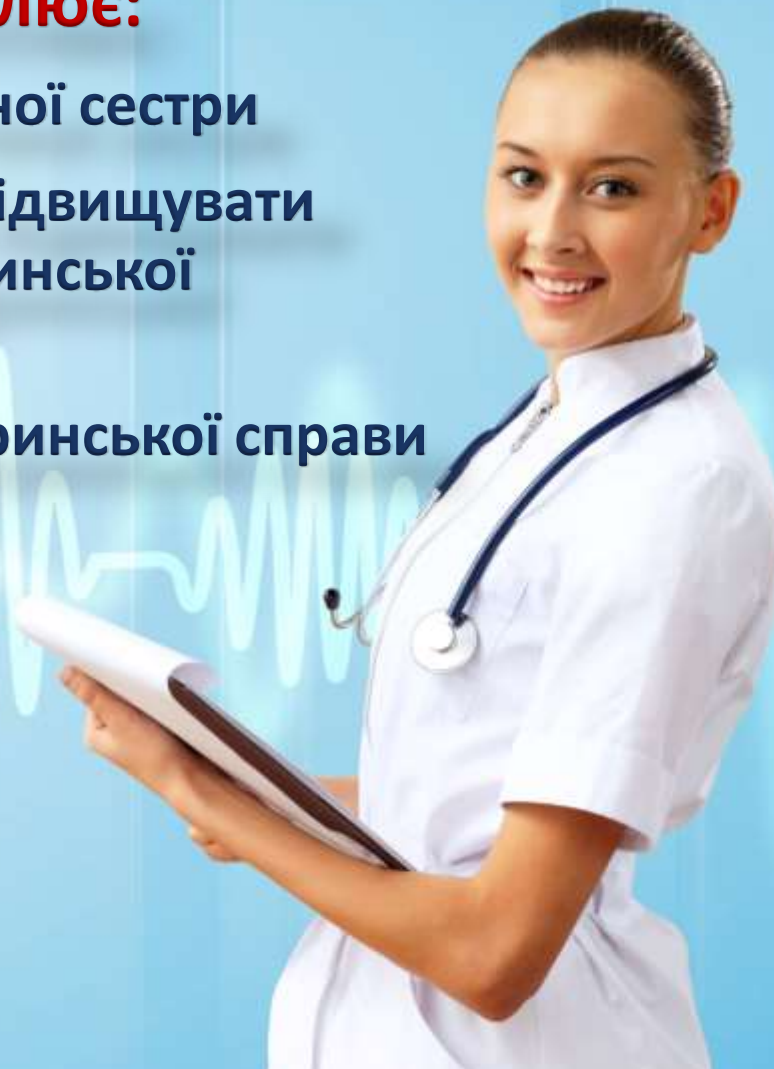
Етичний Кодекс Асоціації медичних сестер Канади (1997)

**Етичний Кодекс медичної сестри України прийнятий на
I з'їзді медичних сестер України, м. Чернівці, 1999 рік**

ЧАСТИНА І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Етичний Кодекс висвітлює:

- моральний рівень медичної сестри
- її світогляд, покликаний підвищувати престиж і авторитет сестринської професії в суспільстві
- сприйняття розвитку сестринської справи в Україні

ЧАСТИНА 2. МЕДИЧНА СЕСТРА І ПАЦІЄНТ

Стаття 1. Медична сестра як особистість

Особистість медичної сестри — це органічний сплав високих моральних якостей, загальної освіченості, професійної ерудиції та майстерності

Етичною основою медичної сестри є **гуманізм та милосердя**, повага до невід'ємних прав людини і громадянина

Стаття 2. Медична сестра і право пацієнта на якісну медичну допомогу

Медична сестра повинна працювати **ЯКІСНО**, згідно професійним стандартам

Медична сестра несе моральну відповідальність за свою діяльність перед пацієнтом, колегами, суспільством

Стаття 3. Професійна компетентність - головна умова сестринської діяльності

Медична сестра повинна завжди виконувати свої обов'язки професійно, згідно стандартам діяльності медичної сестри, визначеним Міністерством охорони здоров'я України

**Медична сестра несе персональну відповідальність
за виконання своїх професійних обов'язків!**

Стаття 4. Повага прав пацієнта, гуманне відношення до пацієнта

Медична сестра повинна:

поважати права
пацієнта на
полегшення
страждань

діяти в рамках
своєї
компетентності,
щоб захистити
права пацієнта

керуватися
невід'ємними
правами людини,
законами України
та найвищими
інтересами
пацієнта

Стаття 5. Шанування людської гідності, потреб та цінностей пацієнта

У роботі та поведінці медична сестра має бути взірцем високої культури, ввічливості, скромності та акуратності

НЕ ПОВИННА

принижувати гідність пацієнта при виконанні маніпуляцій

ПОВИННА

поважати особисту гідність пацієнта, ставитись з повагою до його індивідуальних потреб і цінностей

Стаття 6. Перш за все — не нашкодь

ПАМ'ЯТАЙ

етичний принцип медицини:
"ПЕРЕДУСІМ — НЕ НАШКОДЬ!"

ПЕРЕДБАЧАЙ

міри безпеки та
профілактичні заходи по
запобіганню ускладнень

ПРОЯВЛЯЙ

максимальну уважність і
обережність під час
сестринських втручань

Стаття 7. Медична сестра і право пацієнта на інформацію

Повага прав пацієнта на отримання інформації про стан його здоров'я, про можливий ризик та переваги передбачуваних методів діагностики, лікування

Стаття 8. Медична сестра і право пацієнта на згоду щодо медичного втручання або відмови від нього

Повага до прав пацієнта чи його представника

Роз'яснення пацієнту про наслідки відмови від медичного втручання

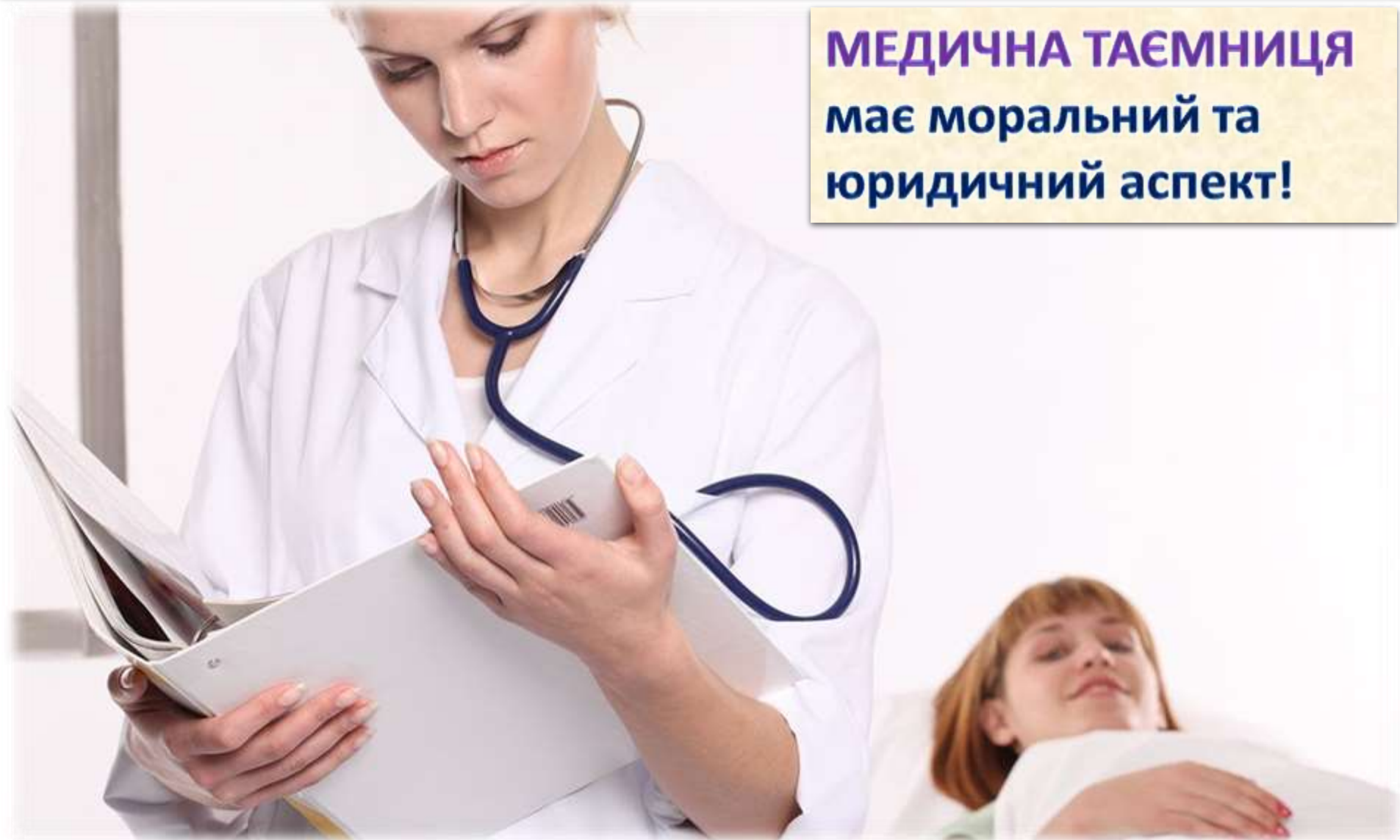

Пацієнт має право відмовитися від участі у науково-дослідній діяльності медичної сестри, а також у навчальних програмах медичних закладів

Впевненість в тому, що пацієнт погоджується або відмовляється добровільно та свідомо

Стаття 9. Обов'язок зберігати професійну таємницю

МЕДИЧНА ТАЄМНИЦЯ
має моральний та
юридичний аспект!

Стаття 10. Медична сестра та помираючий хворий

- **ВОЛОДІННЯ** знаннями, уміннями та навичками в обов'язі паліативної допомоги, що дає змогу помираючому полегшити страждання
- **НАДАННЯ** помираючому і його сім'ї психологічну підтримку

Стаття 11. Медична сестра як учасник наукових досліджень і навчального процесу

САМОВДОСКОНАЛЕННЯ:

- участь медсестри в дослідницькій роботі;
- вивчення наукової, довідкової медичної літератури

Інтереси пацієнта повинні бути вище інтересів суспільства та науки

ЧАСТИНА 3. МЕДИЧНА СЕСТРА І ЇЇ ПРОФЕСІЯ

Стаття 12. Повага до своєї професії

Медична сестра несе особисту моральну відповідальність за впровадження, підтримання та покращання професійних стандартів сестринської справи

Стаття 13. Медична сестра і колеги

**ВИСОКИЙ ПРОФЕСІОНАЛІЗМ
МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ Є ВАЖЛИВИМ
МОРАЛЬНИМ ФАКТОРОМ
ТОВАРИСЬКИХ КОЛЕГІАЛЬНИХ
ВЗАЄМОВІДНОСИН МЕДИЧНОЇ
СЕСТРИ І ЛІКАРЯ**

Стаття 14. Медична сестра та сумнівна медична практика

Знати правові норми, регулюючі сестринську справу, систему охорони здоров'я, дозволені законодавством методи лікування

Захищати інтереси пацієнта та суспільства, якщо вона виявила нелегальну, неетичну та некомпетентну медичну практику

Має право звернутись за підтримкою в державні органи охорони здоров'я, Асоціацію медичних сестер України

ЧАСТИНА 4. МЕДИЧНА СЕСТРА ТА СУСПІЛЬСТВО

Стаття 15. Моральна та правова відповідальність медичної сестри перед суспільством

**Моральний обов'язок –
піклування про доступність і високу якість
сестринської допомоги населенню**

**Медична сестра повинна
брати активну участь в
медико-санітарній освіті
населення**

Стаття 16. Підтримка сестринської справи

Підтримка незалежності, цілісності сестринської справи, її автономії, привертання уваги суспільства та засобів масової інформації до потреб, досягнень та недоліків сестринської справи

Стаття 17. Гарантії і захист законних прав медичної сестри

Законний захист почуття власної гідності, фізичної незайманості і право на допомогу при виконанні своїх професійних обов'язків як в мирний, так і в військовий час

Забезпечення умов професійної діяльності медичних сестер повинно відповідати вимогам охорони праці

ЧАСТИНА 5. ПРОФЕСІЙНІ МЕДСЕСТРИНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Стаття 18. Відповідальність професійних медсестринських організацій

Професійні медсестринські організації відповідають за роз'яснення та підтримання етичної поведінки медичної сестри

Виконання цих завдань потребує того, щоб професійні медсестринські організації залишались чутливими до прав, потреб та законних інтересів пацієнтів та медсестер

Стаття 19. Взаємозв'язок та співробітництво між професійними медсестринськими організаціями

Голова ГО МА
“МИЛОСЕРДЯ”:
НАТАЛІЯ ШУЛЬГІНА

Діяльність професійних осередків Асоціації медсестер повинна в усі часи відображати первинну турботу про якісний догляд за пацієнтом

ЧАСТИНА 6. ДІЯ ЕТИЧНОГО КОДЕКСУ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ УКРАЇНИ. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЙОГО ПОРУШЕННЯ ТА ПОРЯДОК ЙОГО ПЕРЕГЛЯДУ

Стаття 20. Дія Етичного Кодексу

Вимоги Кодексу обов'язкові для усіх медичних сестер України!

Лікарі та медичні сестри, які викладають в медичних училищах, коледжах та на медсестринських факультетах медичних вузів, повинні ознайомити студентів з Етичним Кодексом медичних сестер України

Стаття 21. Відповідальність за порушення Етичного Кодексу

За порушення етичних норм Кодексу до членів Асоціації медичних сестер України можуть бути застосовані **СТЯГНЕННЯ**:

зауваження

попередження про неповну професійну відповідність

припинення членства в Асоціації на строк до 1 року

повідомлення в місцеві та центральні керівні органи охорони здоров'я про факти порушення Етичного Кодексу

Стаття 22. Перегляд та тлумачення Етичного Кодексу

Право перегляду **Етичного Кодексу** медичних сестер України належить Міністерству охорони здоров'я України по узгодженню з Асоціацією медичних сестер України

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!